

Transitions
REGIONAL INTELLIGENCE

SOLUTIONS JOURNALISM

Proč přinášet (nejen) do žurnalistiky
perspektivu řešení

*Lucie Černá, vedoucí programu Solutions journalism, Transitions
FSS MUNI, 22. února 2023*

SYLABUS aneb SEMESTR DĚSU, NEBO JASU?

SJ kurz - FSS MU, LS 2023: syllabus

MODUL 1: Úvod do žurnalistiky zaměřené na řešení

1. 15. 2. Úvodní hodina

- *Představení studentů*
- *Představení kurzu*
- Gapminder test (Nepožadujte certifikát, při špatné odpovědi nevolte "retake the test" - dojeďte test do konce a zapamatujte si celkový počet správných odpovědí. Při špatné odpovědi si přečtete komentář pod výsledkem.)

Doporučené čtení/poslech:

- Rozhlasová reportáž o SJ (29 min)
 - Do Interaktivní osnovy vyplnit - Co je hlavním smyslem žurnalistiky zaměřené na řešení?
- Přečíst alespoň 3 české nebo slovenské SJ články z výčtu zde
Do interaktivní osnovy vyplnit - Jaké řešení je v daném článku představeno a jak funguje?

2. 22. 2. **Základy žurnalistiky zaměřené na řešení (co to je, co to není, hlavní kritéria)**

Doporučené čtení:

- Základní manuál SJ - online na webu Solutions Journalism Network nebo v PDF verzi

3. 1. 3. **Jak na solutions journalism (jak a kde hledat téma)**

Domácí úkol:

- Přečíst článek Lucie Čejkové - identifikovat 4 SJ kvality do pracovního listu + připravit si 2 otázky na autorku
- Hledat téma pro vlastní reportáž

4. 8. 3. **HOST: Lucie Čejková + Jak prezentovat SJ téma**

Pro zájemce k zopakování:

- online SJ kurz

KDO JE TRANSITIONS

2 hlavní oblasti:

1. MAGAZÍN

www.tol.org

- post-sovětský region
- online v angličtině

2. VZDĚLÁVÁNÍ

<http://toleducation.org>

- novináři & studenti žurnalistiky

Transitions Sign in Newsletters Become a member

Topics Regions Commentary Solutions Journalism About Us

Ukraine

Cats, Hake, and Hedgehogs at War

A Ukrainian sculpture collective shows how good design can improve basic military gear and save lives. From Rubryka

by Alice Smahina 21 Feb 2023

Bulgaria

Magnitsky Thunder and Lightning

by Boyko Vassilev 20 Feb 2023

Moldova

Is Russia Meddling in Moldova (Again)?

by Stefan Wolff 16 Feb 2023

Poland

Can Poland's Right-Wing Ruling Party Win Again?

by Aleks Szczerbiak 17 Feb 2023

Armenia

Tackling the Wild Side of Man's Best Friend

by Gayane Mirzoyan, Mariam Tashchyan and Satenik Hayrapetyan 15 Feb 2023

War in Ukraine

Ukraine-Russia: 'It's Complicated' No More

Ukrainian society is changing to resist Russia and its influence. But its transformation is also toward Western values.

The Sinusoid of War

A personal account of the ebb and flow of emotional and even physical reactions to the flood of news from the Ukrainian war, from hopeful to devastating.

How Tech-Savvy Ukraine Helps Its People Survive the War

The Russian invasion was the impetus to raise the country's already impressive array of digital public services to a higher level.

Freedom on Fire

With his new film, acclaimed documentarist Evgeny Afineevsky wants us never to forget the tragedy unfolding in Ukraine.

Where Have All the Ukrainian Oligarchs Gone?

The levels of solidarity across society have been astounding, but the reemergence of the privileged economic elites could threaten reconstruction. Or have they too learned their lesson?

Load more posts

Solutions Journalism

Life-Affirming Scholarships

From bandura players to dancers to footballers,

Anti-Discrimination Toolbox

A team of Belarusian lawyers

In Sarajevo, Volunteers Become Friends to Children in Need

New Life for a Bosnian Village

Remodeling an abandoned school launched a project to

How Not to Grow Old Alone in Albania

A dedicated group of aid

CÍLE DNEŠNÍ LEKCE

1 Definovat, **co je** (a co není) solutions journalism

2 Ukázat si **příklady** využívající 4 SJ kritéria

3 Jak **hledat** perspektivu řešení v tématu

Co je Solutions Journalism

Solutions Journalism (tedy žurnalistika zaměřená na řešení) je precizní novinařina o reakcích na společenské problémy. Pokračuje ve vyprávění příběhu tam, kde běžná žurnalistika obvykle končí – zabývá se totiž analýzou existujících odpovědí na určitý společenský problém. Nehledá dokonalé řešení, nýbrž zkoumá, jak se lidé s nesnázemi vypořádávají, co funguje a proč.

Tento inovativní novinářský přístup rozkrývá principy, jak přesně dané řešení funguje, a co jsou jeho slabé stránky. V době mediální apatie tak přináší publiku konstruktivní obsah, inspiraci a návody na přístupy, které se prokázaly jako společensky prospěšné a mají dopad. Kromě toho, že ukazuje, že se s problémy dá něco dělat, zároveň konfrontuje nečinnost odpovědných. Taková žurnalistika aktivizuje občany a funguje jako katalyzátor smysluplné společenské změny. Problém, který se zdál být nevyhnutelným se stává nepřijatelným.

Solutions Journalism je možné použít na širokou škálu témat a využívá různé postupy – od identifikace případu pozitivní odchylky přes objevování inovativních nápadů v praxi až po reportáže o probíhajícím experimentu. Výsledkem je informativní obsah, který má společenský dopad. Navíc, když se dělá správně, posiluje zapojení publika, obnovuje důvěru v média a zvyšuje dosah i příjmy.

Čtyři kritéria Solutions Journalism

- 1) Popisuje existující **REAKCI** na společenský problém, jak funguje a proč (nepředkládá teorie a tvrzení typu "mělo by se")
- 2) Nabízí širší **VHLED/POUČENÍ**, které může být prospěšné pro ostatní v podobné situaci (ukazuje replikovatelný model)
- 3) Přináší **DŮKAZY** o dopadu sledovaného řešení (nepopisuje jen dobrý záměr)
- 4) Pojmenovává **LIMITY** daného řešení/reakce (žádné řešení není dokonalé)

Youtube Playlist

The role of evidence in solutions journalism

Overcoming the bad news—Building trust by reporting on solutions (English)

Overcoming the bad news—Building trust by reporting on solutions (English)

SOLUTIONS JOURNALISM JE...

- **kvalitní & důkazy podložená** novinářina o **reakcích** na společenské problémy
- přináší informace o tom, co **už se děje právě teď** (ne, co “by se mělo”) a jaké to má **výsledky**
- ukazuje **modely, které se osvědčily** v reakci na určitý problém, nikoli pouhý hezký záměr

PROČ JE DŮLEŽITÉ
INFORMOVAT O TOM,
CO FUNGUJE?

DOMÁCÍ ÚKOL

You are probably wrong about

Domestic work

Global warming

Plastic in oceans

Life satisfaction

Global
collaborations

Extreme poverty

We have tested thousands of people and they were systematically wrong about all this.

[Upgrade your worldview](#)

Gapminder is an independent educational non-profit fighting global misconceptions.

<https://upgrader.gapminder.org>

rip through central Ill.

area hit by typhoon in deadly 2000 arson

2 teens questio

Ohio tornado leaves 7 dead warehouse destroyed in fire

Greektown restaurant bur

tsunami refugees storms

TERROR TRAUM

Riots erupt

54 SH

SUICIDE BOMBERS KILL 38 IN MOSCOW SUBWAY

VIOLEN

35,500 customers still without power

Bloody Sunday

Woman left bloody in attack at Loop ATM

storm

Tsunami swept away entire towns

Fatal arson: 2 died for storm

Sinkhole in Guatemala

Bomb scare clears Times Square

tragedy

flood 230,000

Earthquake

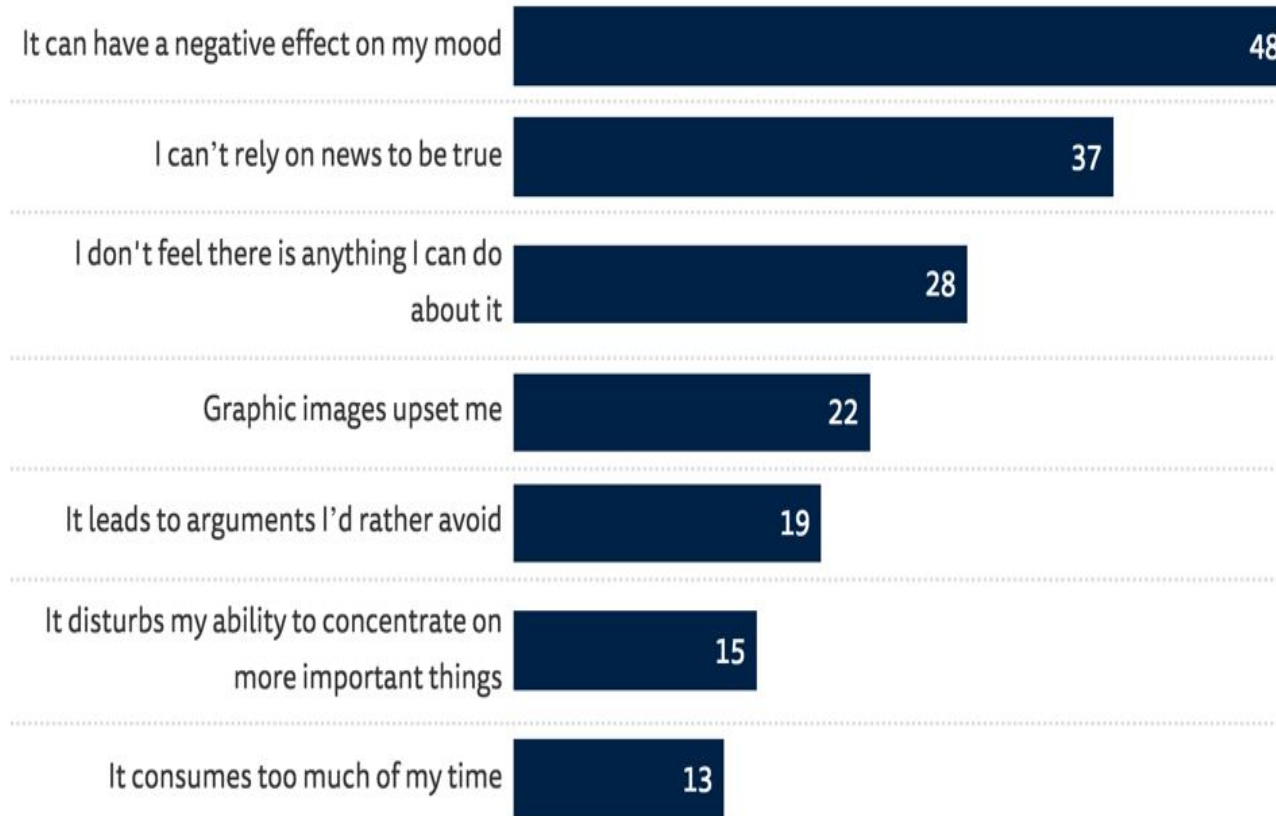
Flooding floods

with

Earthquakes victim shake up mood

Reasons behind News Avoidance

All markets

Q1dii_2017. You said that you find yourself trying to avoid news ... Which, if any, of the following are reasons why you actively try to avoid news?

Base: All who often or sometimes avoid the news: All markets = 21,011.

Source: [Reuters Institute Digital News Report 2017](#)

- Between 2017-2019:
- 29 \square 32% (Worldwide)
 - 38 \square 41% (Americans)
 - 24 \square 35% (British)
 - 6 \square 11% (Japanese)

avoid news

TEORIE ZMĚNY V (INVESTIGATIVNÍ) ŽURNALISTICE

TEORIE ZMĚNY V (INVESTIGATIVNÍ) ŽURNALISTICE

SPOTLIGHT → ZMĚNA

„HLÍDACÍ PES“

&

„VODICÍ PES“

Tina Rosenberg, co-founder of SJJ:

“You can’t just cover problem after problem, lead people into despair and passivity and wave goodbye. You owe the audience more than that.”

“Solutions journalism is showing there are people responding to problems and there are things that are working.”

Problem-focused

NEWS

EU countries delaying, halting vaccinations over delivery shortages

Vaccination delivery delays have caused several countries in Europe to delay or even halt their vaccination programs. DW breaks down which areas have been hit the hardest.

Just over a month after the first vaccine was doled out in Madrid, the Spanish capital is halting initial doses due to shortages.

The European Union is embroiled in an escalating dispute with pharmaceutical company AstraZeneca over planned curbs in vaccine deliveries. Vaccines provided by BioNTech-Pfizer are also being supplied to European countries at levels lower than anticipated.

The shortages are already having an impact on the ground, with countries forced to either halt giving out first doses or to delay appointments.

Solutions-oriented

THE IRISH TIMES

Thu, Feb 4, 2021

NEWS

SPORT

BUSINESS

OPINION

LIFE & STYLE

CULTURE

World > Europe | US Election | Brexit | UK | US | Africa | Middle East | Asia-Pacific

How Denmark is administering vaccines at three times the rate of Ireland

Europe Letter: Danes have vaccinated 2% of their population and even ran out of doses

Wed, Jan 13, 2021, 20:30

Updated: Wed, Jan 13, 2021, 21:07

Naomi O'Leary Europe Correspondent

Follow

39

Vans for the transport of vaccines arrive at the Statens Serum Institut in Copenhagen, Denmark, on December

4 KRITÉRIA SolJour

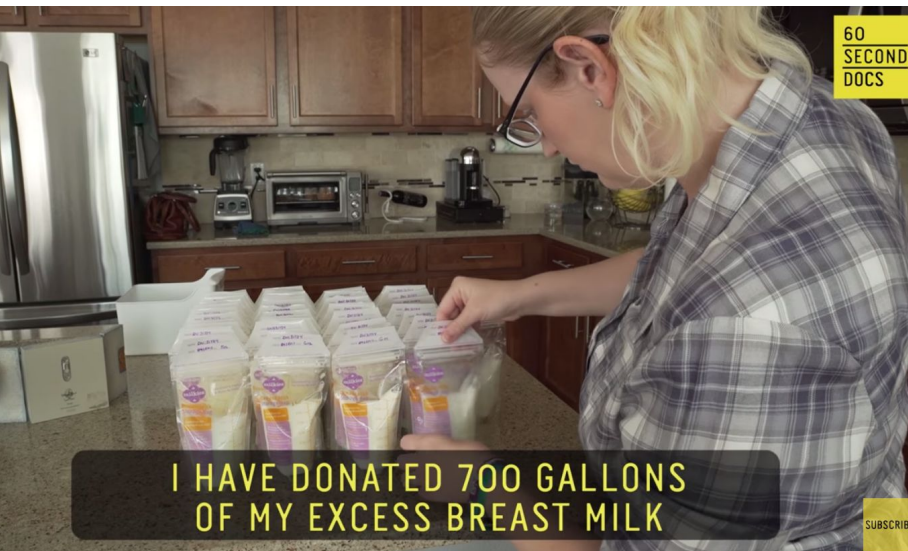
(podle Solutions Journalism Network)

1. vysvětluje, **jak** a **proč** daný přístup funguje (nebo nefunguje)
2. předkládá důvěryhodné **důkazy** (zkoumá výsledky, ne pouhé dobré úmysly)
3. umožňuje **porozumění principu** (replikovatelný model užitečný pro ostatní, ne pouhou inspiraci)
4. poukazuje na **limity/slabe stránky** daného přístupu (neexistuje perfektní řešení)

JAK SE POZNÁ, ŽE TO
NENÍ ŽURNALISTIKA
ZAMĚŘENÁ NA ŘEŠENÍ?

SJ NENÍ...

...oslavování hrdiny
ani hluboký lidský příběh

Mommy Milk Factory // 60 Second Docs

 60 Second Docs

MÍSTO TOHO...

...na příbězích lidí vysvětluje
princip fungování řešení

Human Milk Banking: The Surprisingly Simple Way to Save Babies' Lives

SJ NENÍ...

...zpráva o spásonosném řešení

Joy That Lasts, on the Poorest of Playgrounds

By KEN BELSON NOV. 8, 2012

The One World Futbol stays inflated, even when used on concrete in El Salvador. Nicholas Hammond

SOMETIMES a soccer ball is more than just a ball. Sometimes, it's a lifesaver.

MÍSTO TOHO...

... používá umírněnější jazyk a ptá se „JAK?“

EMERGING TECH

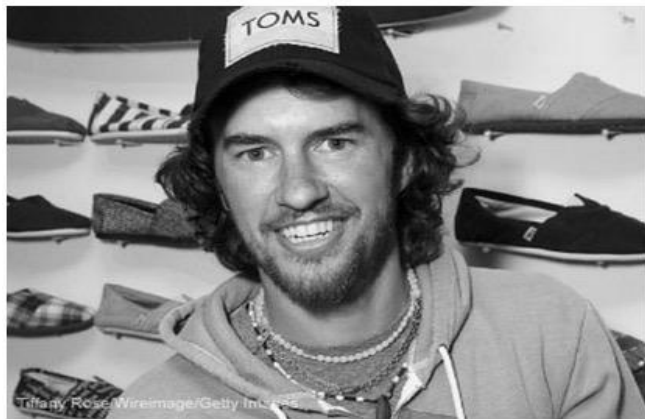
How do you make an indestructible soccer ball? You start with Crocs ...

Soccer is the sport of the masses. It's just as easily played in modern temples to the game like Arsenal's Emirates London, where the knockout stages of the fabled Champions League began this week, as it is on the hardscrabble streets of Marseille, France, where legends like Zinedine Zidane first learned to kick a ball. In America, children playing youth soccer are less likely to get involved in gangs or drugs. In poverty-stricken countries like Somalia and Haiti, it can provide them with a focus that saves lives.

SJ NENÍ...

...laskavost pro přátele

Tweet 16 Like 31 +1 3

Giving Back *The Business of Giving: TOMS Shoes*

Blake Mycoskie believes 'philanthropic capitalism' may be the best business model of all.

THE IDEA WAS GENIUS, really. Blake Mycoskie, at the time best known for a 2002 stint on the reality show *The Amazing Race*, was looking to start something. He'd already started half a dozen businesses, from laundry to billboards, but nothing had inspired him. Mycoskie wanted to inspire. Add to the world, not take from it. He was young, motivated, overflowing with entrepreneurial spirit... and without an idea. He had some cash, but where to put it? His

Recent Articles by Mike Zimmerman

Stuff My Dad Says
Nick Cannon's Health Score
Ties that Bind

Related Articles

Top of Mind
Big Shoes to Fill
Joel and Victoria Osteen
Empower People with Hope in the New Issue of SUCCESS

MÍSTO TOHO...

...se zaměřuje na klady a zápory

FIXES

Shopping for a Better World

BY SARIKA BANSAL MAY 9, 2012 7:00 AM 47

Fixes looks at solutions to social problems and why they work.

To be successful in business today, a company must do more than just sell a good product. According to [a recent study](#) (pdf), 80 percent of Americans are likely to switch brands, if comparable in price and quality, to one that supports a social cause.

In response, many businesses have changed their practices to be — or at least appear to be — more connected to social causes. Some companies give a percent of their profits to charity. Others host lavish philanthropic galas. More recently, some companies have begun adopting a charity model known as “buy one give one” (B1G1).

Toms is probably the largest and best known of the B1G1 companies. For every pair of shoes someone buys, a second pair is donated to a child in need. The eyewear company Warby Parker employs a similar model. Every time it sells a pair of glasses, it sends money for another pair to a social enterprise that then sells them in poor countries. Established brands like [Ikea](#) have tested the model, as have nonprofits like [One Laptop Per Child](#) and a growing number of

Collection of The AuthorA worker at the Ras Dashen shoe factory in Addis Ababa, Ethiopia, sewed TOMS shoes for donation.

SJ NENÍ...

...teorie, co by se mělo stát

BROOKINGS

REPORT
Using the Media to Promote Adolescent Well-Being

Elisabeth Hirschhorn Donahue, Marisa Nightingale, and Ron Haskins · Thursday, April 10, 2008

DOWNLOAD

Download

Adolescent media use has exploded. Parents are worried that teens are drowning in messages about sex, smoking, drinking, consumer goods, and a host of other behaviors and products that threaten their health and well-being. This brief advocates fighting fire with fire by creative use of media to provide youth with positive messages that counteract the negative and potentially damaging messages to which they are so frequently exposed.

MÍSTO TOHO...

...analyzuje to, co už se děje

Menu

The CHRISTIAN SCIENCE
MONITOR

Subsc

WORLD > EUROPE | FOCUS

Iceland has largely kicked teen drinking. What can it teach other countries?

A PATH TO PROGRESS In the last two decades, Icelandic teens have embraced sobriety under a program that asks families and communities to rethink adolescent freedoms. Some are trying to export this model to Europe and the US.

SJ NENÍ...

...poznámka na konec

MÍSTO TOHO...

...řešení je **jádrem** příběhu

Conflict & Justice

In Finland's 'open prisons,' inmates have the keys

PRI's The World

April 15, 2015 · 1:45 PM EDT

Reporter **Rae Ellen Bichell**

SJ NENÍ...

...novinářský aktivismus

DEMAND CONGRESS TO #SAVEOURSTUDENTS

RYOT NOTE Share 2 Like 5 Tweet 4

June 13, 2013 at 11:12am in RYOT Reports

Students with a chart showing what happens to interest rates under the House plan. (AP)

MÍSTO TOHO...

...přináší **informace**
aktivizující občany

Did free college save this city?

COVER STORY

The Kalamazoo Promise helped revive a Rust Belt town. It holds lessons for other cities.

Simon Montlake
Staff Writer | [@sjmontlake](#)

DECEMBER 17, 2016 | KALAMAZOO, MICH. — Tracy Zarei has wanted to teach children ever since she was in the second grade. She knew she would have to go to college to become a teacher.

“She was a straight-A student,” says her mother, Sheri, who was working double shifts in a nursing home to pay rent on their mobile home. “She cried when she got her first B.”

Then one day Tracy’s world shifted. When her mother returned home from work, Tracy handed her a note. “She said, ‘Mom, you’re going to be disappointed,’” recalls Sheri, who thought it must be a traffic ticket. Instead it was a positive pregnancy test. Antonio Jr. was born in March 2005. Tracy was a junior in high school.

SJ NENÍ...

...reportáž o zvířátkách.
Prostě ne. 😊

Hero cat saves baby from freezing to death

By Chris Perez

January 15, 2015 | 12:04pm

ALE KDYŽ UŽ...

...zapojte zvířátka do
objasnění **podstaty řešení**

News

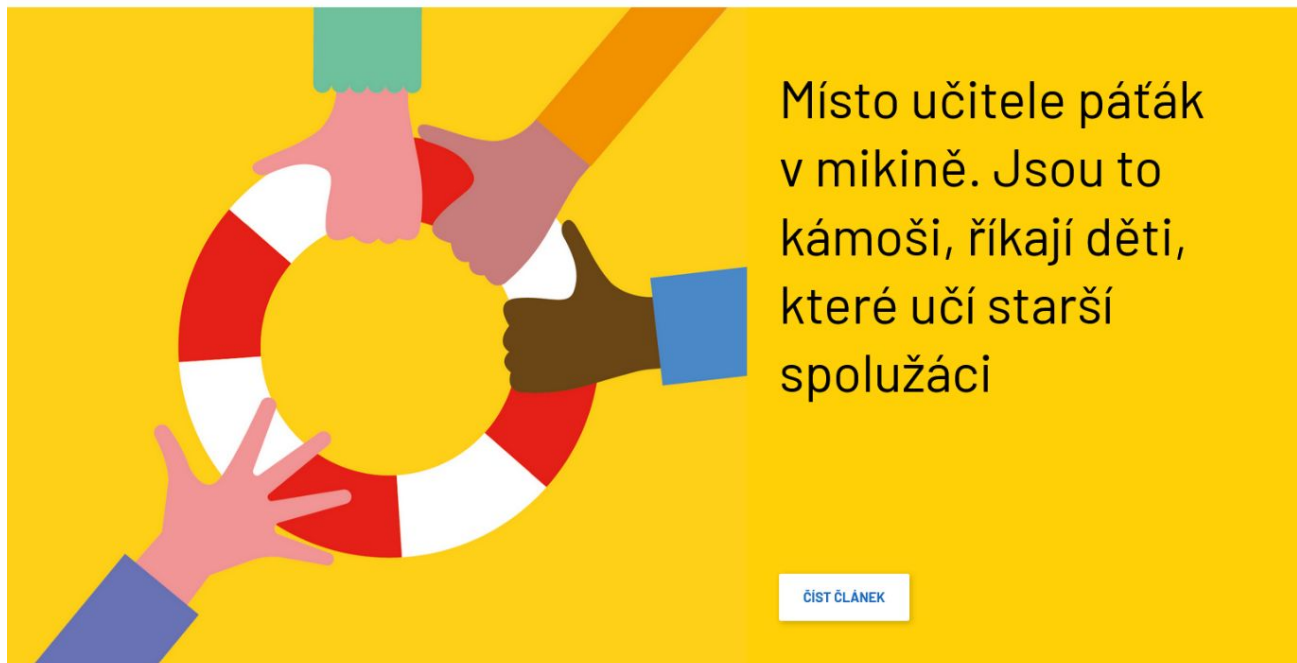
VIDEO: Who Let the Dogs Out? How
Therapy Dogs Are Aiding the Emotional
Growth of Students

Photo: Anne Lagamayo

< Místo učitele páťák v mikině. Jsou to kámoši, říkají děti, které učí starší spolužáci

Místo učitele páťák v mikině. Jsou to kámoši, říkají děti, které učí starší spolužáci

ČÍST ČLÁNEK

Článek vznikl za podpory Nadace České spořitelny

Na základních školách je to běžný obrázek. Učitel vykládá, část žáků tempo nestíhá, pro další je naopak pomalé. Mít ve třídě dva pedagogy nebo několik asistentů je utopie, lidé chybí. Pomoci může vrstevnická výuka mezi staršími a mladšími dětmi. Prosazuje se nesměle, ale přináší výsledky. Každé dítě učí starší spolužák, který si tak zkouší aktivní přístup, odpovědnost, kreativitu a komunikaci.

Zuzana Hronová
redaktorka

V lavicích roudnické základní školy sedí skupinky sedmáků. Někteří mají dětské peníze, jiní pokladničku, plastové ovoce, zeleninu nebo jiné jídlo. Kolem se proplétají třetíci a anglicky se snaží zeptat, kolik jídlo stojí, a správně ho zaplatit. „What would you like? Can I help you?“ ptá se drobné dívka jedna ze sedmaček, co by si přála a jestli jí může pomoci. „Počkat, ty už jsi tu byla, ne?“

DOMÁCÍ ÚKOL

<https://zpravy.aktualne.cz/domaci/chytr-e-cesko-vrstevnicke-uceni/r~2a9239d8d11211ec8a24ac1f6b220ee8/>

Kde se nacházíte: [IROZHLAS.cz](#) / [Životní styl a společnost](#) / [Společnost](#) | Související témata: [solutions journalism](#) [David Boardman](#) [Samantha McCannová](#) [Lucie Černá](#) [novinář](#) [žurnalistika](#) [USA](#)

Novináři mění svět. ‚Solutions journalism není aktivismus, ale hledání cest k řešení problémů,‘ říká děkan

Lidé kvůli negativnímu obsahu vypínají zprávy. I sami novináři bývají unaveni tím, že po zveřejnění závažných kauz se často nic nestane. Řešení problémů v dnešních médiích chybí. Mezi špičkovými americkými novináři proto vznikl nový fenomén, nové profesní hnutí „solutions journalism“. Lenka Svobodová vyzpovídala pro Český rozhlas Dvojku v rámci cyklu Dobrá vůle tři propagátory této myšlenky.

Praha 13:15 4. června 2018

David Boardman, děkan mediální školy Klein College of Media na Temple University ve Philadelphii a také předseda Solutions Journalism Network. | Foto: Jan Hromádko | Zdroj: Ashoka

Jak byste jednoduše vysvětlila, co je to „solutions journalism“?

Lucie Černá (organizace Ashoka): Onehdy přišel můj manžel domů a říká: Lucie, já už se na to nemůžu koukat, já už nebudu ty zprávy číst, protože to je samá špatná zpráva jedna za druhou, proč bych to dělal? A to je přesně ono!

Dobrá vůle: Jak novináři hledají cestu z mediální krize aneb Solution journalism. Poslechněte si celý rozhlasový pořad Lenky Svobodové

Proč bychom si měli kazit život? Víme, že není jen deprese, že mediální obraz světa není to, co každý den zažíváme. To není apokalypsa. Důsledkem je, že média přicházejí o publikum, diváky a čtenáře. Protože nenabízejí žádnou perspektivu a řešení, žádné světlo na konci tunelu.

Solutions journalism naopak nabízí nejenom popis toho problému, ale ukazuje, že je cesta ven a že ty

ZPRÁVY, KTERÉ JSTE NEČETLI

Brutálně umučení vojáci. Ukrajina vyšetřuje další případy válečných zločinů, potvrzuje reportér V

Armáda na konci let vyřadila jeden ze dvou vrtulníků vládní let. Chybí náhradní díly

Po roce ruské agrese zažívá střední a východní Evropa svou historickou hodinku

Filmové ceny BAFTA ovládlo drama Na západní frontě klid. Ocenění získal i český zvukař Viktor Prášil

Sinolog: Bezpečnostní konference uklidnění situace mezi Čínou a USA nepřinesla, naopak se vyhrcojuje

DOPORUČENÉ
 ČTENÍ /
 POSLECH

https://www.irozhlas.cz/zivotni-styl/s-polecnost/solution-journalism-dobra-vule-novinari_1806041315_dp

DÍKY ZA POZORNOST
A NA VIDĚNOU PŘÍŠTÍ TÝDEN!

lucie.cerna@tol.org
www.tol.org/solutions-journalism
toleducation.org/solutions-journalism/cs